מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את סימני וטעמי ראש השנה ואת משמעותם
- להבדיל בין מורשת מוחשית לבלתי מוחשית
- להכיר מנהגי ראש השנה בקהילות שונות

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – שאלות אמריקאיות

1. ג – תשרי
2. א – קרן של איל
3. ב – כדי לאחל שנה מתוקה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – אפשר לגעת בשופר עצמו, אבל הקול הוא חוויה שאינה חפץ
2. לא נכון – בכל קהילה יש מנהגים ומאכלים שונים מעט

חלק ג' – השלמת מילים

1. שופר
2. דבש
3. תשליך
4. חלה

חלק ד' – התאמה בין מנהג לקהילה

1. 1 – ב (יהדות עיראק ופרס)
2. 2 – ד (יהדות מרוקו)
3. 3 – א (יהדות אשכנז)
4. 4 – ג (יהדות תימן)

חלק ה' – סדר נכון – מהלך התקיעה

1. מגיעים לבית הכנסת או למקום התכנסות
2. שומעים את קול התקיעה הראשונה
3. שומעים שברים ותרועה
4. מתעוררים למחשבה על התחלה חדשה

חלק ו' – שאלות פתוחות

1. מוחשי: שופר, תפוח ודבש. בלתי מוחשי: קול השופר, ברכת שנה טובה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שופר – קרן איל, תוקעים לעורר ולסמן התחלה
- דוגמה מוחשית: תפוח, חלה. בלתי מוחשית: קול, ברכה, ערך
- תשליך – בקשה לנקות את השנה הישנה ולהתחיל מחדש

טיפים להפעלה:

- אפשר להביא שופר אמיתי או הקלטה של קולותיו להמחשה
- כדאי לקשר את חלק ההתאמה לשיחה על מגוון המסורות בכיתה
- בפעילות הכתיבה היצירתית אפשר לאסוף את כל ה'יהי רצון' לכרזה כיתתית

דף תרגול: ראש השנה – קול השופר וטעם הדבש

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

ראש השנה פותח את השנה העברית החדשה ומלא במנהגים שעוברים מדור לדור – קול שופר, סימנים מתוקים ואיחולים. בדף זה נתרגל את עיקרי הנושא.

בנק מילים: חלה | שופר | תשליך | דבש

1 חלק א' – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה חודש עברי חל ראש השנה?

א) ניסן ב) אלול ג) תשרי

2. השופר עשוי מ...

א) קרן של איל ב) עור של תוף ג) עץ חלול

3. למה טובלים תפוח בדבש?

א) כי זה בריא ב) כדי לאחל שנה מתוקה ג) כדי להכין עוגה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	השופר הוא מורשת מוחשית וקולותיו הם מורשת בלתי מוחשית.	☐	☐
2	בכל הקהילות היהודיות עורכים את אותו סדר סימנים בדיוק.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. בראש השנה תוקעים ב _____ .

2. טובלים פרוסת תפוח ב _____ כדי לאחל שנה מתוקה.

3. מנהג _____ הוא הליכה למקור מים.

4. ה _____ העגולה מסמלת שנה שחוזרת ומתחילה מחדש.

4 חלק ד' – התאמה בין מנהג לקהילה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. סדר יהי רצון עם רוביה, כרתי וסלק	___	**א.** יהדות אשכנז
2. ראש של דג וברכת 'תזכו לשנים רבות'	___	**ב.** יהדות עיראק ופרס
3. תפוח בדבש וחלה עגולה עם צימוקים	___	**ג.** יהדות תימן
4. ישיבה ממושכת סביב השולחן ושירת פיוטים	___	**ד.** יהדות מרוקו

5 חלק ה' – סדר נכון – מהלך התקיעה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	שומעים את קול התקיעה הראשונה
☐	מתעוררים למחשבה על התחלה חדשה
☐	מגיעים לבית הכנסת או למקום התכנסות
☐	שומעים שברים ותרועה

6 חלק ו' – שאלות פתוחות

ענו בקצרה.

1. תנו שתי דוגמאות למורשת מוחשית ושתיים לבלתי מוחשית בראש השנה.

כרטיס יציאה

מהו שופר ולמה תוקעים בו?

תנו דוגמה אחת למורשת מוחשית ואחת לבלתי מוחשית בראש השנה

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀